

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Α΄ ΠΡΟΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ

Διευθυντής: Καθηγητής Πέτρος Π. Σφηκάκης

6^η ΚΛΙΝΙΚΟ-ΠΑΘΟΛΟΓΟ-ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ 2018-2019

Πέμπτη 23 Μαΐου 2019

Ιστορικό ασθενούς από την Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών - ΓΝΑ «Λαϊκό»

Παρουσίαση: Τσακανίκας Αριστείδης, Ειδικευόμενος Παθολογίας, Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών-ΓΝΑ «Λαϊκό»

Συζήτηση: Βασιλακόπουλος Θεόδωρος, Αναπλ. Καθηγητής Αιματολογίας, Αιματολογική Κλινική- ΓΝΑ «Λαϊκό»

Σχόλιο: Κυρτσώνη Μαρία-Χριστίνα, Αναπλ. Καθηγήτρια, Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών-ΓΝΑ «Λαϊκό»

ΠΟΡΕΙΑ ΝΟΣΟΥ

- ▶ Ο ασθενής ετέθη σε ενδοφλέβια ενυδάτωση, ενώ αντιμετωπίσθηκαν οι διαταραχές ηλεκτολυτών και οξεοβασικής ισορροπίας.
  - ▶ Έγινε διαγνωστική εξέταση...
-

Συλλογή ούρων 24ώρου

- ▶ Λεύκωμα ούρων 24ώρου: 2.431 g/24h

Βιοψία Νεφρού

- ▶ **29% σφαιρική σπειραματοσκλήρυνση**
- ▶ Παρατηρούνται **μέτριες** αλλοιώσεις **διάμεσης ίνωσης** και **σωληναριακής ατροφίας** (**25-30%** της έκτασης τους). Συνυπάρχουν **εστιακά πήγματα στα σωληνάρια** και φλεγμονώδεις διηθήσεις σε θέσεις ατροφίας.
- ▶ Η χρώση Congo – Red είναι αρνητική
- ▶ Στον **ανοσοφθορισμό** παρατηρούνται 3 σπειράματα ανά τομή. Στην ανοσοσφαιρίνη IgM παρατηρούνται ίχνη με κοκκιώδες πρότυπο στο μεσάγγειο. Στο κλάσμα C3 του συμπληρώματος παρατηρούνται ίχνη. Στην **κ ελαφρά αλυσίδα** παρατηρούνται **3+ κατά μήκος των σπειραματικών μεμβρανών των σωληναρίων**, ενώ η **λ είναι αρνητική**. Ένα πήγμα σε σωληνάριο είναι μέτριας έντασης θετικό στην κ και αρνητικό στη λ αλυσίδα
- ▶ **Συμπέρασμα:** Τα ανωτέρω ευρήματα εγείρουν έντονη υπόνοια **νόσου εναπόθεσης ελαφρών αλύσεων** (light chain deposition disease), πιθανώς και με στοιχείο **νεφροπάθειας από μυελωματώδεις κυλίνδρους** – myeloma cast nephropathy (μικτή νόσος)

Μέτρηση ελεύθερων ελαφρών αλύσεων ορού

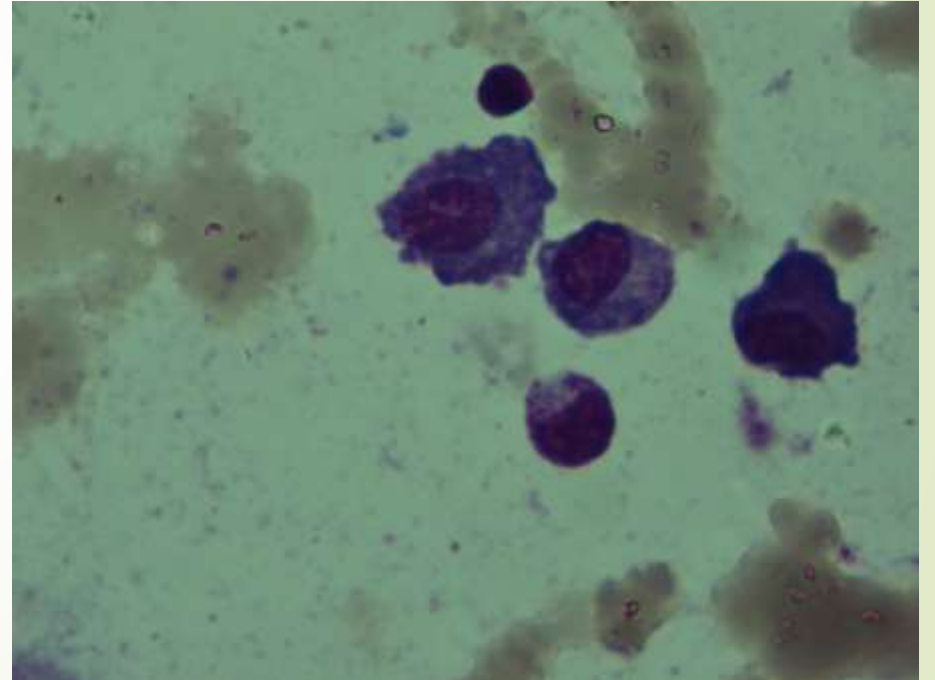
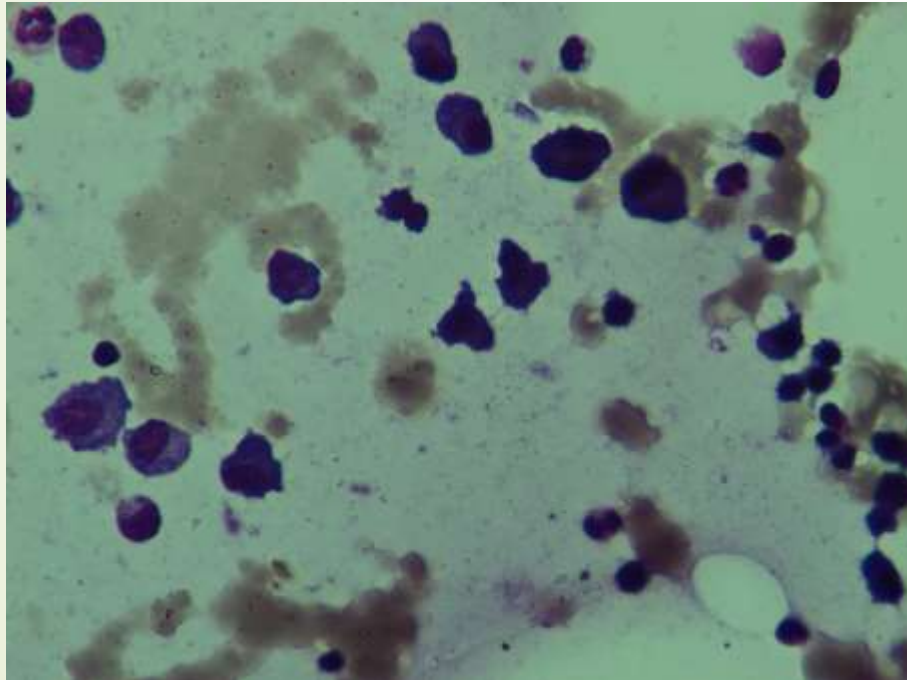
- ▶ κ ελεύθερες αλυσίδες: **9010 mg/l** (φ.τ. 3.30 – 19.4)
- ▶ λ ελεύθερες αλυσίδες: 18.10 mg/l (φ.τ. 5.71 – 26.3)
- ▶ κ/λ ratio: **497.79** (φ.τ. 0.26 – 1.65)

Ανοσοκαθήλωση ούρων

- ▶ κ ελεύθερες αλυσίδες

Μυελόγραμμα

Βιοψία μυελού των οστών

- ▶ Υπερπλασία της ερυθράς σειράς, αριστερή στροφή της κοκκιάδους (αναλογία κοκκιάδους: ερυθράς 1:1), αύξηση του αριθμού των μεγακαρυοκυττάρων
- ▶ Παρουσία βλαστών της κοκκιάδους σε ποσοστό 2-3 %
- ▶ Παρουσία σε **ποσοστό 35% πλασματοκυττάρων** ωρίμου τύπου τα οποία είναι **μονοκλωνικά για την κ ελαφρά άλυσσο**, εν μέρει θετικά για CD 56 και αρνητικά για cyclin D1 και CD20. Συνυπάρχουν λίγα διάσπαρτα B και T λεμφοκύτταρα
- ▶ **Συμπέρασμα:** Μετρίου βαθμού πλασματοκυτταρική διήθηση μυελού clgk+ συμβατή με **πλασματοκυτταρική εξεργασία.**

Διαγνωστικά κριτήρια Πολλαπλού Μυελώματος

➤ Clonal bone marrow plasma cells $\geq 10\%$

or

➤ Biopsy proven plasmacytoma

≥ 1

Evidence of end organ damage

- Ca > 11 mg/dl
- CrCl < 40 ml/min
- Hb < 10 g/dl
- ≥ 1 osteolytic lesions

Biomarkers of malignancy

- Clonal BM cells $> 60\%$
- κ/λ ratio > 100 or $< 1/100$
- > 1 focal lesion on MRI (> 5 mm)

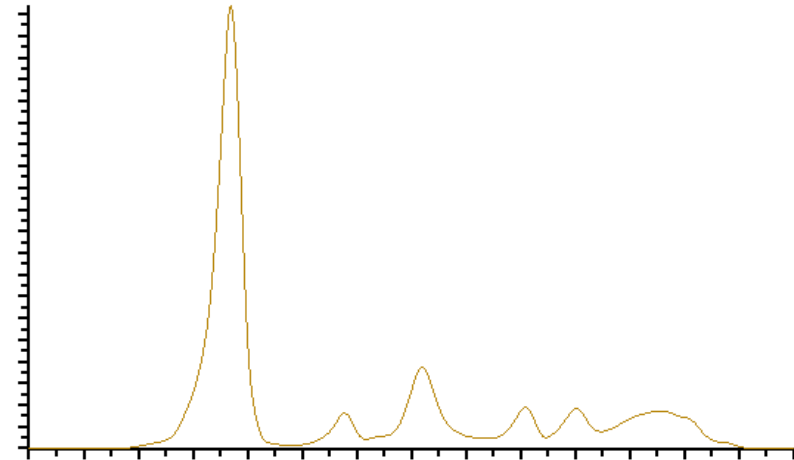

Ηλεκτροφόρηση πρωτεϊνών ορού

alb	44.8 g/l
a1	3.21 g/l
a2	10.21 g/l
b1	3.86 g/l
b2	4.07 g/l
γ σφαιρίνες	9.21 g/l (φ.τ. 7.1- 15.8)
Tpr	71.40 g/l

Ποσοτικός προσδιορισμός

IgG	848 mg/dl (φ.τ. 700-1600)
IgM	105 mg/dl (φ.τ 40-230)
IgA	96.2 mg/dl (φ.τ 70-400)

Ανοσοκαθήλωση ορού

IgMκ και κ ελεύθερες μονοκλωνικές αλυσίδες

Ελαφρές αλυσίδες ορού

κ	9010 mg/l (φ.τ. 3.30 – 19.4)
λ	18.10 mg/l (φ.τ. 5.71 – 26.3)
κ/λ ratio	497.79 (φ.τ. 0.26 – 1.65)

IgM Πολλαπλό Μυέλωμα

- ▶ < 0.5 % των περιπτώσεων
- ▶ διαφορική διάγνωση από Μακροσφαιριναιμία του Waldenström
- ▶ Διαγνωστικά κριτήρια
  1. symptomatic PCPD*
  2. clonal BM plasma cells $\geq$ 10%
  3. serum IgM monoclonal protein regardless of size
  - 4. lytic bone lesions and/or translocation t(11;14)/ (cyclin D1)**

* Plasma Cell Proliferative Disorder

Schuster SR, Rajkumar SV, Dispenzieri A, et al. IgM multiple myeloma: disease definition, prognosis, and differentiation from Waldenström's macroglobulinemia. Am J Hematol. 2010;85:853–5.

Πορεία νόσου

- ▶ Ο ασθενής υπεβλήθη σε **ολοσωματική αξονική τομογραφία χαμηλής δόσης** που ανέδειξε **πολλαπλές οστεολυτικές βλάβες**
- ▶ Έγινε έναρξη σχήματος VCD (bortezomib, cyclophosphamide, dexamethasone) και εβδομαδιαίως υποδορίως χορηγούμενων αναλόγων ερυθροποιητίνης
- ▶ Παρουσίασε ανταπόκριση με μείωση της συγκέντρωσης των ελεύθερων ελαφρών αλυσίδων του ορού, άνοδο της αιμοσφαιρίνης και μερική αποκατάσταση της νεφρικής λειτουργίας

Συσχέτιση Λεμφωμάτων με Πολλαπλό Μυέλωμα

- ▶ Στο 27-36% των ασθενών με εξωλεμφαδενικό λέμφωμα οριακής ζώνης (EMZL) συνυπάρχει μονοκλωνική γαμμαπάθεια (*Wohrer et al. Clin Cancer Res. 2004;10(21):7179*)
- ▶ 6 περιπτώσεις Πολλαπλού Μυελώματος σε μία σειρά 4165 ασθενών με Λέμφωμα από Β κύτταρα. Ο μοριακός έλεγχος ανασυνδυασμού και σωματικών μεταλλάξεων της μεταβλητής περιοχής της βαριάς αλυσίδας των ανοσοσφαιρινών (IgVH) ανέδειξε κλωνική συσχέτιση μόνο σε έναν ασθενή (*Mahindra et al. Blood 2011 ; 118:1590*)